

علامه طباطبایی و ماه رمضان

یکی از فاضلان می گفت: به مرحوم آیت الله شهید مطهری عرض کردم که شما فوق العاده از علامه طباطبایی تجلیل می کنید. تعبیر «روحی فدا» را درباره ایشان به کار می برید، این همه تجلیل به خاطر چیست؟ ایشان فرمود: من فیلسوف و عارف، بسیار دیده ام و احترام مخصوص من به ایشان، نه به خاطر این است که او یک فیلسوف است، بلکه به این جهت است که او عاشق و دل باخته اهل بیت علیهم السلام است. علامه طباطبایی قدس سره در ماه رمضان، روزه خود را با بوسه بر ضریح مقدس حضرت معصومه علیهاالسلام افطار می کرد. ابتدا پیاده به حرم مطهر مشرف می شد و ضریح مقدس را می بوسید. سپس به خانه می رفت و غذا می خورد. این ویژگی اوست که مرا به شدت شیفته ایشان کرده است.

همچنین آمده است علامه طباطبایی در مراتب عرفان و سیر و سلوک معنوی، مراحل را پیموده بود. اهل ذکر و دعا و مناجات بود. در طول راه که او را می دیدند، همواره ذکر خداوند سبحان را به لب داشت. در جلسه های بحث و درس که شرکت می کرد، وقتی جلسه به سکوت می کشید، لب های استاد به ذکر خدا حرکت می کرد. به نافلة ها مقید بود. حتی گاهی دیده می شد که در طول راه مشغول خواندن نمازهای نافلة است. شب های ماه رمضان تا صبح بیدار بود و مقداری مطالعه می کرد و بقیه را به دعا و قرائت قرآن و نماز و ذکر می گذراند.

احوال سید مهدی قزوینی در ماه رمضان

در حالت های روحی عالم بزرگوار، سیدمهدی قزوینی آمده که رسمش این بود که نماز مغرب را در مسجد می خواند و مردم نیز اجتماع می کردند و بعد از آن نافلة های آن را به جا می آورد. سپس به خانه می آمد و افطار می کرد. باز به مسجد برمی گشت و نماز عشا را با مردم می خواند. آن گاه نافلة آن را نیز می خواند و بعد با جمعیت زیادی به خانه برمی گشت. پس از مدتی که آرام می شدند، یکی از قاریان شروع به قرائت قرآن می کرد و با آهنگی بلند و دل نواز، آیه هایی از کتاب خدا را می خواند؛ آیه هایی که در «تذییر» و «ترغیب» و موعظه بود. لحن صدای قاری به گونه ای بود که سنگ گران را ذوب و قلب های سخت را نرم می کرد. آن گاه دیگری می آمد و از مصایب حضرت ابی عبدالله الحسین علیه السلام می گفت. بعد از آن، یکی از بزرگان صالح دعاها را ماه مبارک رمضان را می خواند و دیگران نیز به پیروی از او می خواندند تا موقع صرف سحری می شد که پراکنده می شدند و هرکدام به خانه و جایگاه خود می رفتند.

ادراک شب قدر

آورده اند که محمدابراهیم کلباسی که از معاصران میرزای قمی و سید شفتی و از شاگردان بحرالعلوم است، شب

قدر را با عبادت کامل درک کرد؛ زیرا به مدت یک سال شب تا صبح عبادت کرد و شب قدر نیز از شب های سال بیرون نیست.

روزه در سیره آیت الله بروجردی

سالی که آیت الله بروجردی از دنیا رفت، پیش از ماه رمضان، پزشک ایشان سفارش کرد که ماه رمضان امسال روزه نگیرد. ایشان فرمود: «من از آن وقتی که خودم را شناخته ام، حتی یک روز هم روزه ام را نخورده ام و نمی خورم؛ چون نه مریض شده ام و نه مسافرت رفته ام».

زمانی که حضرت آیت الله بروجردی در بروجرد بود، نذر کرد که اگر خشم خود را کنترل نکند و به مردم تندی کند، یک سال پشت سر هم روزه بگیرد.

روزی هنگام مباحثه علمی با یکی از شاگردان خود بر اثر اینکه شاگردش سخنانی ناشایست می گفت، تاب نیاورد و به او تندی کرد و نذرش شکسته شد. بعد یک سال پشت سر هم روزه گرفت تا نذرش را ادا کند. روایت کننده این حکایت می گوید: در اینجا به یاد سخن امام سجاد علیه السلام افتادم که در مقام دعا به خدا عرض می کند:

و لَا تَرْفَعْنِي فِي النَّاسِ دَرَجَةً إِلَّا وَقَدْ حَطَّطْنِي عِنْدَ نَفْسِي مِثْلَهَا.

خدایا مقام مرا در میان مردم بالا مبر، مگر اینکه به همان اندازه مقامم را نزد خودم پایین بیاوری.

لذت معنوی کم خوری

مرحوم فاضل تونی از عالمان بزرگ شیعه، می گوید:

سالی در مشهد مقدس مشغول تحصیل بودم. در ماه مبارک رمضان آن سال فقط سه سحر با نان و ماست به سر بردم و بقیه را بر اثر تنگ دستی با نان و پیاز گذراندم، ولی صفای باطن و لذت معنوی و روحی را در همان سال یافتم.